

ATTRAKTIVT OG ENERGIEFFEKTIVT LYSDESIGN I BUTIKKER

Nyt Syn, Horsens

Ref 660301

Udgave 0

Dato 19-12-2007

Udarbejdet af CNA

Kontrolleret af IWO

Godkendt af JOA

Rambøll Danmark A/S

Teknikerbyen 31

DK-2830 Virum

Danmark

Telefon +45 4598 6000

www.lys.ramboll.dk

Indledning

Projektbeskrivelse

Projektets hovedformål er at udvikle attraktive, energieffektive belysnings- og forretningskoncepter, der ved implementering resulterer i en reduktion af det nuværende elforbrug til belysning.

Projektet har flere parallelle formål:

1.
Via udvikling, demonstration og implementering af nye energieffektive lysdesign at gennemføre energibesparelser i butikker.
2.
At arbejde ud fra aktiviteter, adfærdsmønstre og processer, der er styrende for, hvilke belysningsdesign der tilbydes og anvendes i butikker.
3.
At udvikle, beskrive og implementere nye forretningskoncepter, der baseres på energieffektivt lysdesign, som er attraktivt for butiksejere.

Præsentation af butik

Butikkens navn: Nytt Syn

Butikkens adresse: Nytt Syn ·
ERIK ELIASSEN OPTIK
Borgergade 2-4
8700 Horsens

Butikkens
kontaktperson: Einar Dissing

Telefon: 75 61 13 22
E-mail: info@nytsyn-horsens.dk

Butikkens størrelse: ca. 70 m²

Butikkens produkter: Brillor, kontaktlinser
+ accessories

Indretningsfirma: UNITAR

Kontaktperson: Henrik Jessen
Telefon: 96261014

Eksisterende belysning

Eksisterende belysning

Nyt Syn er placeret på strøggade i Horsens og butikken har store glasarealer ud mod hovedstrøget.

Butikken opnår således en stor mængde dagslys som oplyser det meste af butikken. Vinduerne benyttes til udstilling af briller + accessories. Udstillingsvinduet belyses med spotarmaturer med metalhalogenlys-kilder.

Grundbelysningen
Butikken har en grundbelysning bestående af indbyggede halogen downlights, hvilke giver butikken en jævn belysning.

Butikkens disk er placeret centralt i rummet og er belyst med 3 nedhængte pendler. Butikkens 3 salgsborde belyses ligeledes med nedhængte pendler. Udstillingsreoler og podier er belyst med indbyggede kippbare halogen downlight.

Stor dagslysmængde i butikken

Belysning over disk

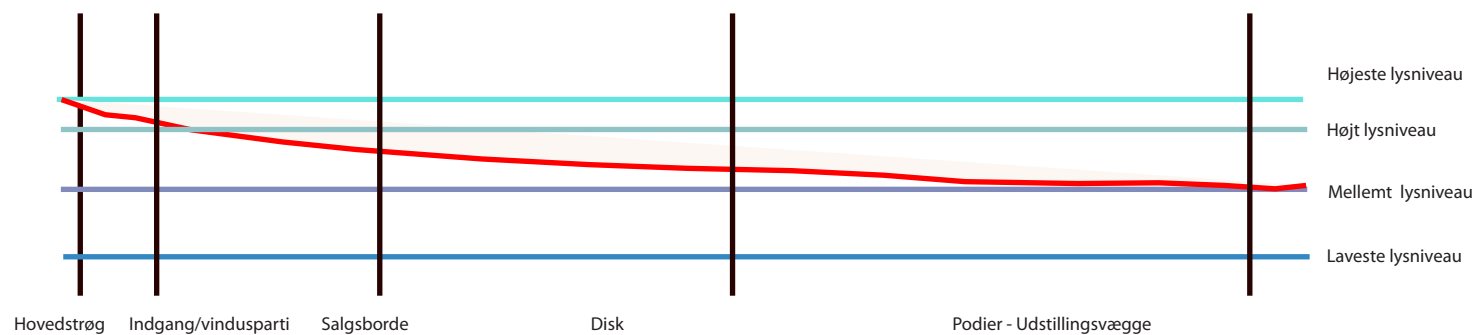

Grundbelysning med halogen

Belysning af salgsborde

Visuelt hierarki i Lux i snit.

Snitskema gennem butik.

Rød linie indikerer lysniveau forskelle for både dagslys og kunstlys

Eksisterende belysning

Lysfordeling
Dagslys og kunstlys

Eksisterende belysning

Kortlægning:

elpris **0,65**

Bemærkning	antal stk.	effekt watt	drifttimer/uge timer	antal/uger/år	årlig elforbrug kWh/år	årlig eludgift kr./år
Lys vindue på 12V spot på strømskinne	10	55	100	52	2860	1859
Lys vindue 150 W halogenspot	4	150	100	52	3120	2028
Lys 12V pendler over disk	4	10	100	52	208	135
Glødelamper i loft	4	75	100	52	1560	1014
12V indbygningsspot i loft	23	53	100	52	6339	4120
				total	14087	9156

Det resterende forbrug dækker forbrug udenfor butiklokalet samt elvarme i butikken

Elforbrug

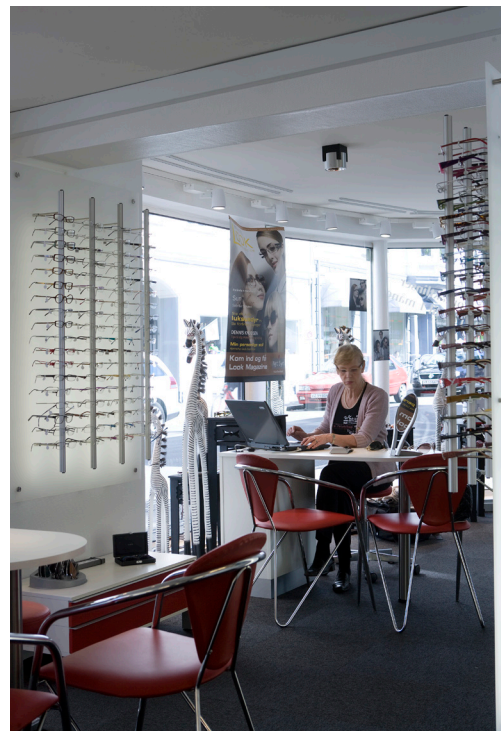
år	kWh/år
2003	31.333
2004	24.500
2005	34387

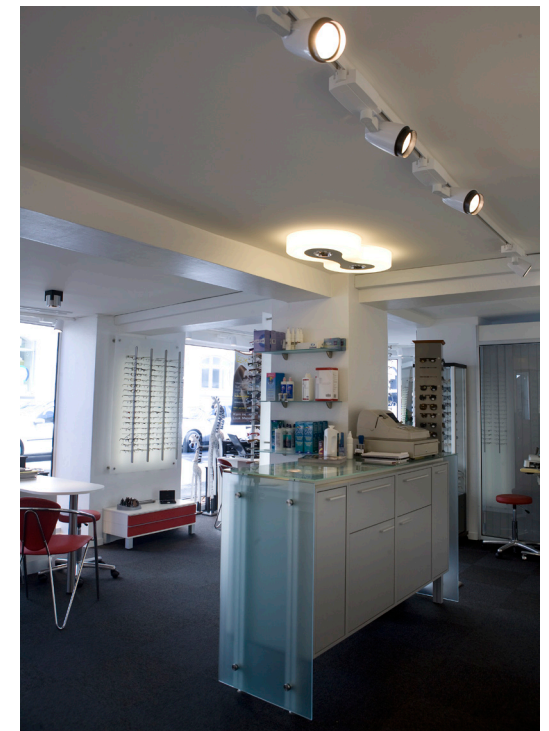
Fremtidig belysning

Kombination af dagslys og kunstlys i butikken

Belysning over kundeborde

Belysning over disk

Bagbelysning af udstillingsdisplays og belysning over disk og kundeborde (lyskilder med god farvegengivelse)

Bagbelysning af vægpaneler/udstillingsdisplays kombineret med highlight af enkelte varer

Værdi

Tiltag

Værktøj

Fremtidig belysning Belysningskoncept

Oplevelse

Lysrum

Zone-inddelt belysning
Highlights

Identitet

Effektbelysning

Bagbelysning af vægelementer

Visuel ro

Udjævning af hårde
skygger

Kombinationen af jævn belysning
og highlights

Økonomiramme

Energieffektivitet

Valg af lyskilde
Rationalisering af mængden af lys

Belysningskonceptet tager udgangspunkt i 4 hovedværdier:

Økonomiramme i forhold til valg af energieffektive lyskilder, oplevelse i butikken via forskellige lysrum, visuel ro der opnås ved en kombination af jævn belysning og highlights samt identitet, der skabes via effektbelysning.

Vores mål er at skabe en attraktiv og energieffektiv belysning i butikken. Ved at bruge energieffektive lyskilder til belysning af butikkens varer samt udvalgte rumlige elementer opnås ovenstående. Butikken har ingen grundbelysning men udelukkende lys på steder der skal have fokus. Dette skaber en butik med en kontrastfuld belysning og hermed visuelle oplevelser for kunden.

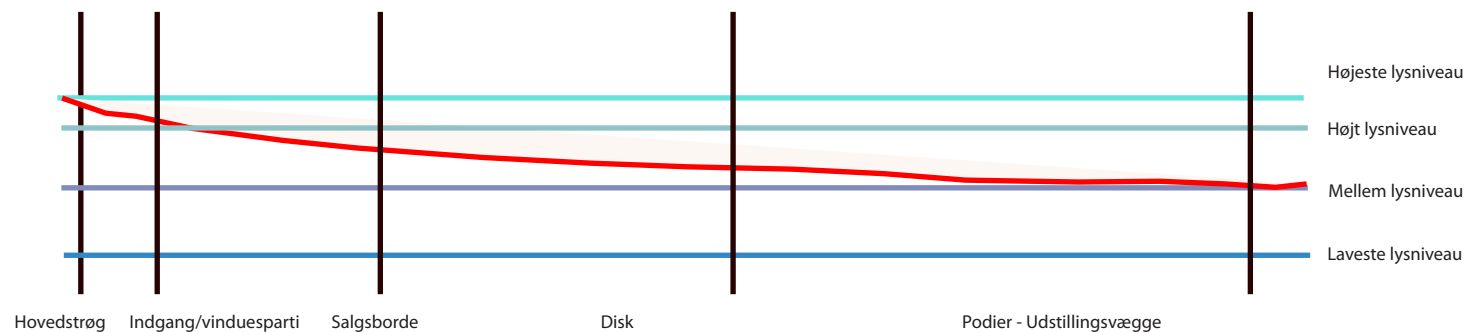
Via effektbelysning som f.eks. belysning af vægelementer skabes en speciel identitet for netop denne butik.

Ovenstående rækkefølge er ikke udtryk for prioritering af værdier

Eksisterende belysning

Visuelt hierarki i Lux i snit.

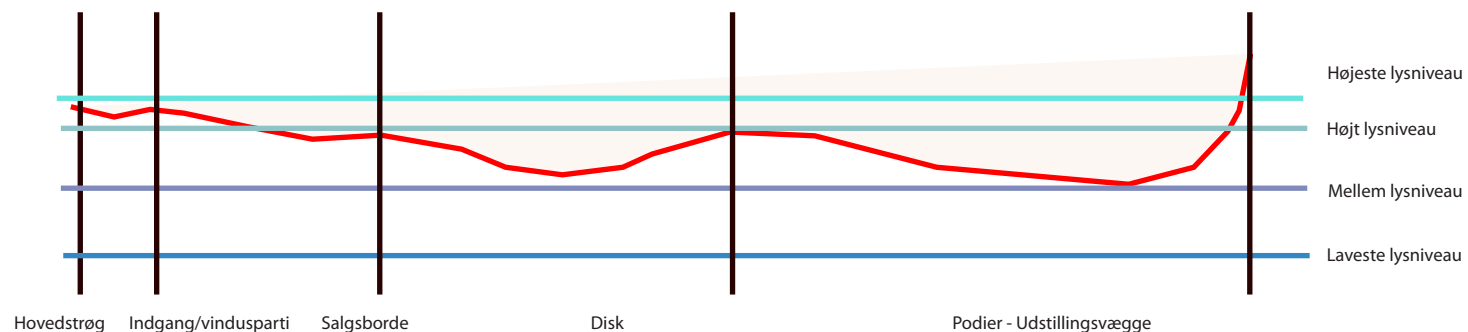
Snitskema gennem butik.

Rød linie indikerer lysniveauforskelle for både dagslys og kunstlys

Lysfordeling

Fremtidig belysning

Visuelt hierarki i Lux i snit.

Snitskema gennem butik.

Rød linie indikerer lysniveauforskelle for både dagslys og kunstlys

Fremtidig belysning Belysning via lysrum

Værdi

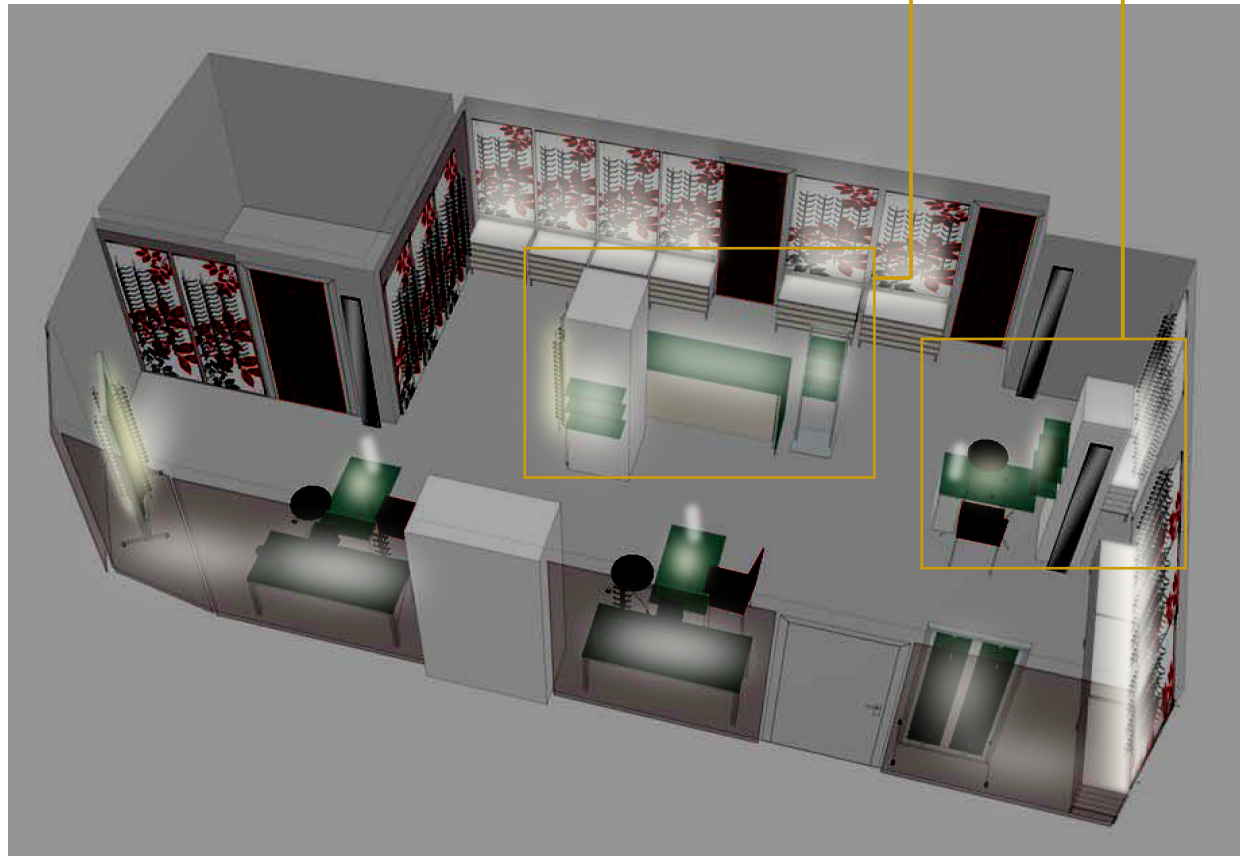
Tiltag

Værktøj

Oplevelse

Lysrum

Zoneinddelt belysning
Highlights

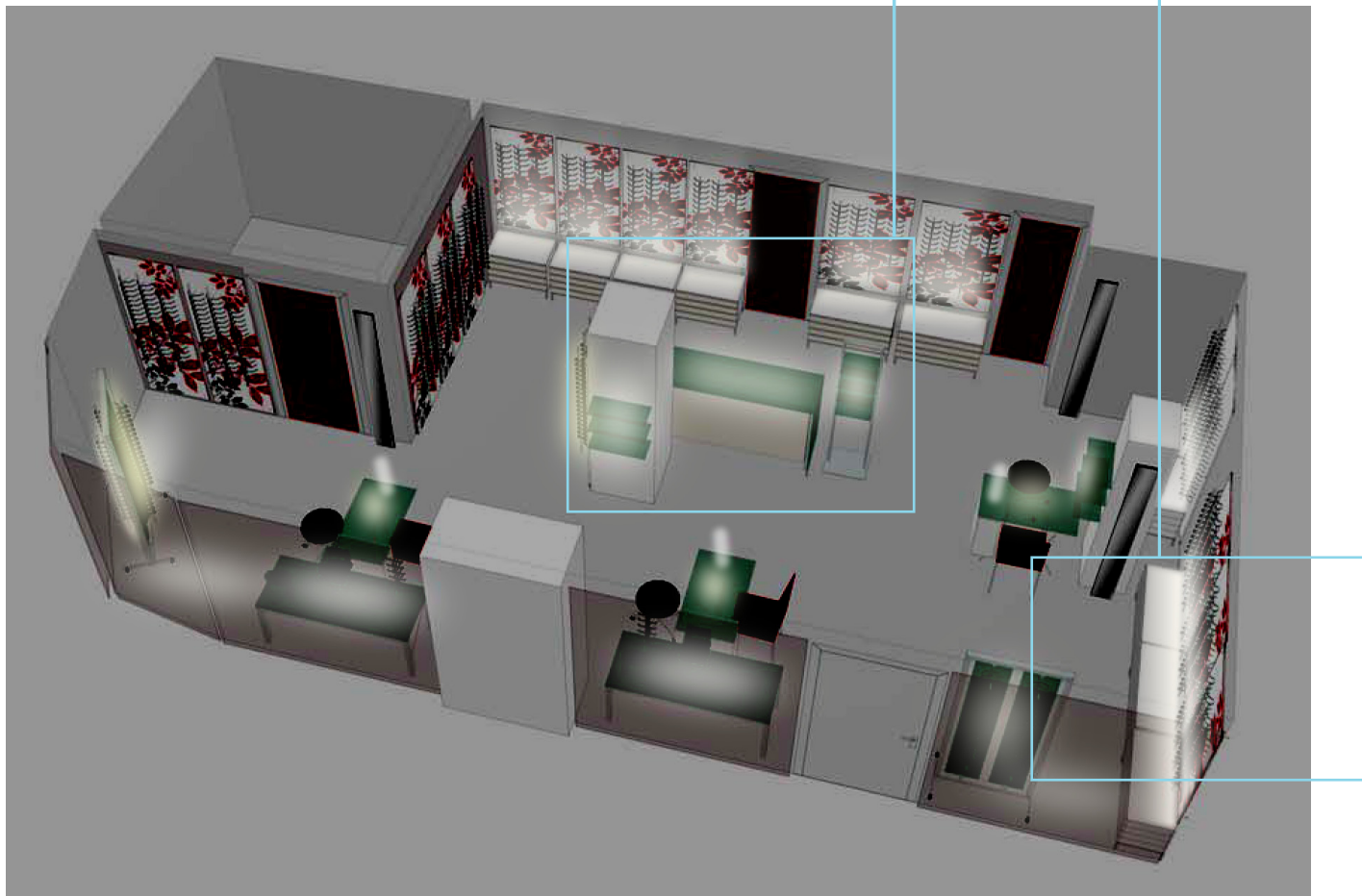

Fremtidig belysning Kombination af belysningstyper

Visuel ro

Udjævning af hårde
skygger

Kombinationen af jævn belysning
og highlights

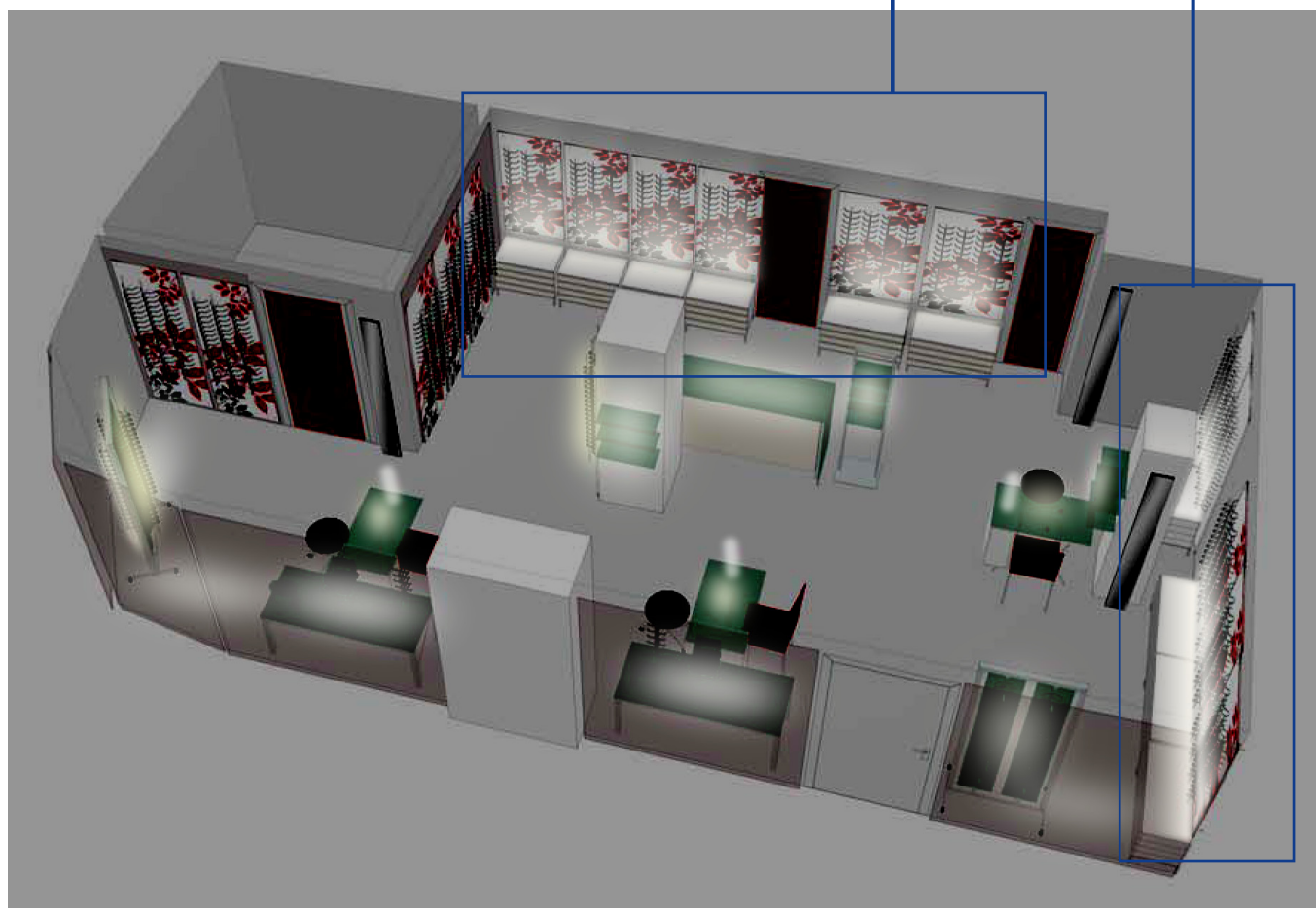

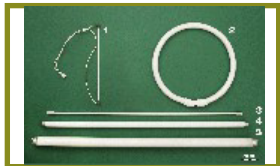

Fremtidig belysning Belysning af vægelementer

Identitet

Effektbelysning

Bagbelysning af vægelementer

Værdi	Tiltag	Værktøj	Belysningskoncept Energieffektivitet
økonomiramme	energieffektivitet	valg af lyskilde	
lang levetid smuk lyskvalitet udmærket farvegengivelse reducerede dimensioner	50-90 lm/watt levetid 6000-8000 timer	metalhalogen	
lang levetid højt lysudbytte dæmpbar udmærket farvegengivelse	35-93 lm/watt levetid 9000-12000 timer	lysrør	
god farvegengivelse hjemlig i sit udtryk dæmpbar	12-27 lm/watt levetid 4000-6000 timer	halogen	

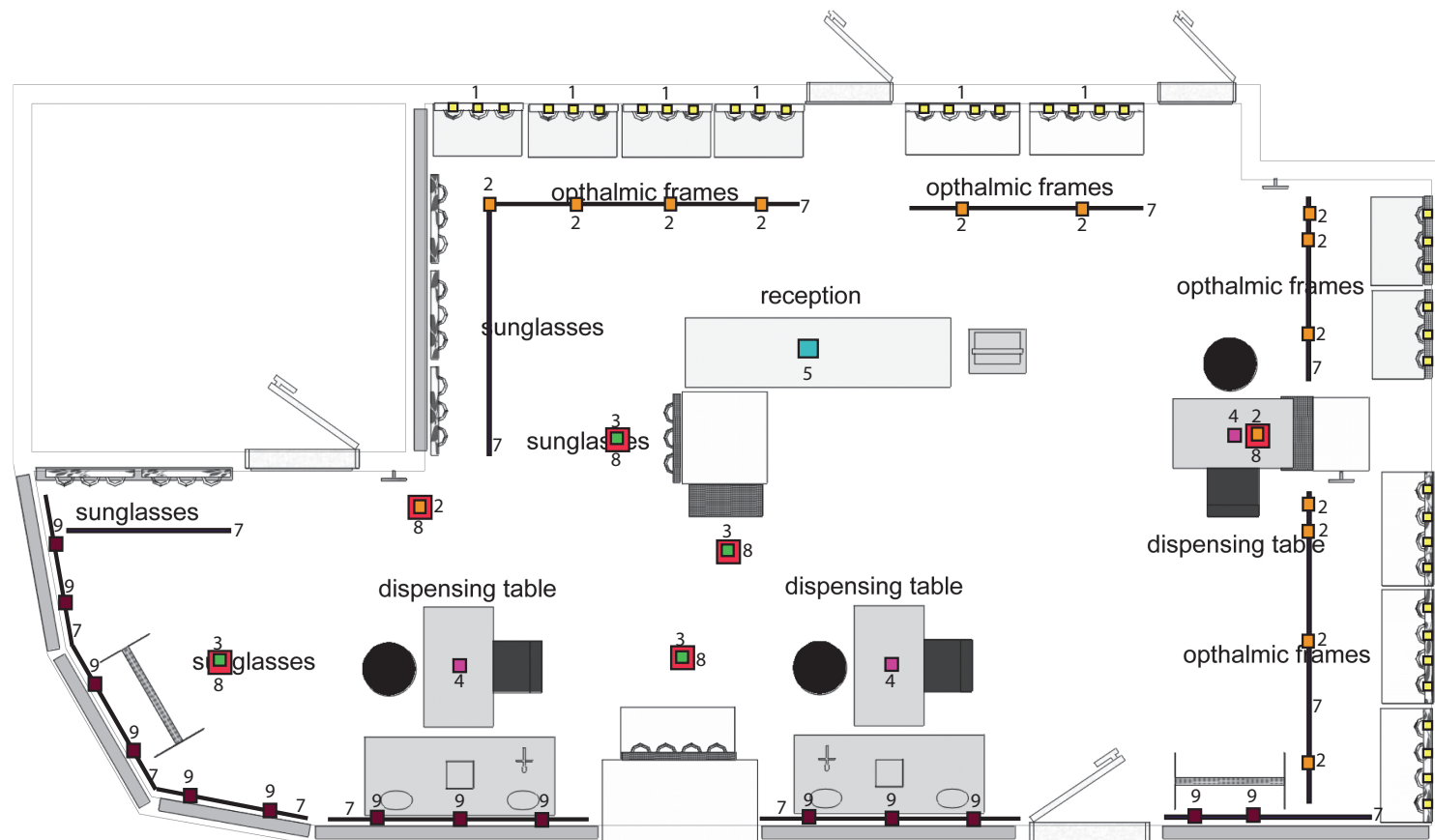
Belysningskoncept Energieffektivitet

økonomiramme

energieffektivitet

valg af lyskilde

Indikativ plan

- Armatur 1, Lysstofrør
Bagbelysning af paneler
- Armatur 2, Spot metalhalogen
Belysning af displays
- Armatur 3, Spot halogen
Belysning af solbriller, "varmt lys"
- Armatur 4,
Belysning af salgsborde, spot
- Armatur 5, Spot halogen
Belysning på disk
- Armatur 7
Strømskinne
- Armatur 8
Kontaktrosette
- Armatur 9, Spot metalhalogen
Belysning af vinduesudstilling

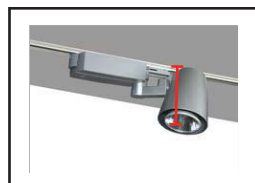
Belysningskoncept Forslag til armaturer

Armatur 1, Lysstofrør
Bagbelysning af paneler
Variabel længde afhængig af
inventar

Armatur 6, Lysstofrør
Belysning omkring spejle

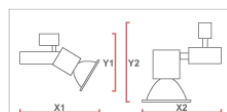
Samlet højde 13 cm.

Armatur 2, Spot metalhalogen
Belysning af displays
35 Watt Metalhalogen
Spredningsgrad 25 grader
Hvidt armatur med sort blænd-
ingsring

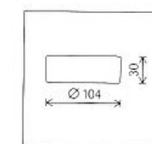
Armatur 7
Strømskinne, variabel længde,
tilpasses i butikken
Indbygget/påbygget
Hvid

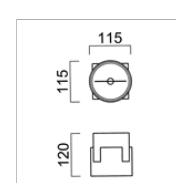
X1: 258
Y1: 168
X2: 223
Y2: 181

Armatur 3, Spot halogen
Belysning af solbriller, "varmt
lys"
50 Watt Halogen
Spredningsgrad 24 grader
Hvidt armatur

Armatur 8
Kontaktrosette
Hvid

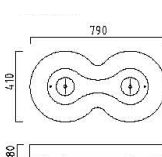
Armatur 4,
Belysning af salgsborde
Spot
35 Watt Halogen
Armatur i sort og aluminium
som foto

Samlet højde 13 cm.

Armatur 9, Spot metalhalogen
Belysning af vinduesudstilling
70 Watt Metalhalogen.
Spredningsgrad 25 grader
Hvidt armatur med sort blænd-
ingsring

Armatur 5, Spot halogen
Belysning på disk
2x lysstofrør: T16-R, 40W
+ 2 x halogen: 2QR-LP111, 35W
Armatur i opal akryl + alumi-
nium som foto

Foreløbigt budget, Nyt Syn

Rambøll Lys

Sag 660301/CNA
Dato 19.12.2007

Armaturtype	Beskrivelse	Placering	Antal	Enhedspris i kr.	Total
Armatur 1	Lysstofrør til bagbelysning af vægge	Monteres bag vægpaneler	26	700	18200
Armatur 2	Spot metalhalogen 35 Watt	Monteres på skinner	15	1000	15000
Armatur 3	Spot halogen 50 Watt	Belysning af solbriller	3	1200	3600
Armatur 4	Belysning af salgsborde	Påbygges loft over salgsborde	3	2000	6000
Armatur 5	Downlight over disk	Påbygges over disk	1	4500	4500
Armatur 6	Belysning bag ved spejle, lysstofrør	Monteres bag spejle	3	1000	3000
Armatur 7	Kontaktsskinne, hvid	Påbygges/indbygges i loft	12	400	4800
Armatur 8	Kontaktrosette, hvid	Påbygges/indbygges i loft	5	130	650
Armatur 9	Spot, metalhalogen	Monteres på skinner, belysning af vinduesparti	14	1000	14000
Pris i dkr.					69750
Projekttilskud					20.000
Total pris i alt i dkr.					49.750

Enhedsprisen er nettoinstallatørpris/grossistpris - rabat, inkl. lyskilder og ekskl. moms.

Prisen er eksklusiv montage af armaturer

Energiforbrug før nyt belysningsdesign

Kortlægning:

elpris 0,65

Bemærkning	antal stk.	effekt watt	drifttimer/uge timer	antal/uger/år	årlig elforbrug kWh/år	årlig eludgift kr./år
Lys vindue på 12V spot på strømskinne	10	55	100	52	2860	1859
Lys vindue 150 W halogenspot	4	150	100	52	3120	2028
Lys 12V pendler over disk	4	10	100	52	208	135
Glødelamper i loft	4	75	100	52	1560	1014
12V indbygningsspot i loft	23	53	100	52	6339	4120
				total	14087	9156

Det resterende forbrug dækker forbrug udenfor butiklokalet samt elvarme i butikken

Elforbrug

år	kWh/år
2003	31.333
2004	24.500
2005	34387

Energiforbrug efter nyt belysningsdesign

Kortlægning: Butikken

elpris 0,65

Bemærkning	antal stk.	effekt watt	drifttimer/uge timer	antal/uger/år	årlig elforbrug kWh/år	årlig eludgift kr./år
Lysstofrør bag vægpaneler	20	28	100	52	2912	1893
Lysstofrør bag vægpaneler	21	28	100	52	3058	1987
Lysstofrør bag vægpaneler	6	49	60	52	917	596
Belysning af paneler	14	35	60	52	1529	994
belysning af salgsborde	3	35	60	52	328	213
Downlight over disk	1	150	60	52	468	304
Metalhalogen på skinner	13	70	100	52	4732	3076
					13943	9063